

A 156. sorszámú Ötvös megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye

1. AZ ORSZÁGOS KÉPZÉSI JEGYZÉKBEN SZEREPLŐ ADATOK

- 1.1. A szakképesítés azonosító száma: 54 211 06
- 1.2. Szakképesítés megnevezése: Ötvös
- 1.3. Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 2
- 1.4. Iskolarendszeren kívüli szakképzésben az óraszám: 900–1340

2. EGYÉB ADATOK

- 2.1. A képzés megkezdésének feltételei:
- 2.1.1. Iskolai előképzettség: érettségi végzettség, párhuzamos oktatás esetén nyolcadik évfolyam elvégzésével tanúsított alapkörű iskolai végzettség
- 2.1.2. Bemeneti kompetenciák: –
- 2.2. Szakmai előképzettség: –
- 2.3. Előírt gyakorlat: –
- 2.4. Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek
- 2.5. Pályaalkalmassági követelmények: –
- 2.6. Elméleti képzési idő aránya: 30 %
- 2.7. Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %
- 2.8. Szintvizsga: nappali rendszerű oktatás vagy a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatás esetén kötelező
- 2.9. Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Művészeti szakmai gyakorlat 160 óra, mely megszervezhető a képzési sajátosságok figyelembevételével, például hétfői és nyári koncertek, fellépések, táborok, versenyek, kiállítások, művésztelepek formájában is

3. PÁLYATÜKÖR

- 3.1. A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör, munkakörök, foglalkozás, foglalkozások

	A	B	C
3.1.1.	FEOR száma	FEOR megnevezése	A szakképesítéssel betölthető munkakör(ök)
3.1.2.	7412	Ékszerkészítő, ötvös, drágaköcsiszoló	Ötvös
3.1.3.			Fémműves
3.1.4.			Cizelláló
3.1.5.			Divatékszer készítő
3.1.6.			Ékszerkészítő
3.1.7.			Ötvösművész

3.2. A szakképesítés munkaterületének rövid leírása:

Az ötvös olyan fejlett formakultúrával, rajzi és plasztikai ismeretekkel, valamint fémtechnikai tudással rendelkező szakember, aki igényesen valósítja meg az ötvösség különböző területein adódó szakmai és szakasztétikai feladatokat.

A szakképesítéssel rendelkező képes:

- értelmezni vagy önállóan elkészíteni az ötvös feladatok terveit, majd a tervek alapján a kívánt szinten, különböző anyagokból kivitelezni, illetve kiviteleztetni a különféle ötvös tárgyakat, illetve azok alkatrészeit, alkalmazva az elsajátított elméleti és gyakorlati ismereteket
- a kor követelményeinek megfelelően használni a tradicionális, illetve modern technológiákat a kézműves és az ipari fémművesség területein és figyelembe venni ezek szemléleti, valamint szakmai elvárásait
- tudása alapján alkalmazottként vagy vállalkozóként, önállóan ötvös gyakorlati munkát végezni vagy tanulmányait aranyműves, ezüstműves, vésnök szakképzésben, illetve a különböző művészeti főiskolákon, egyetemeken folytatni
- fém és nemesfém alapanyagokból különféle tárgyakat készíteni és a fémjelzési kötelezettség alá eső tárgyakat fémjeleztetni

3.3. Kapcsolódó szakképesítések

	A	B	C
3.3.1.	A kapcsolódó szakképesítés, részsakképesítés, szakképesítés–ráépülés		
3.3.2.	azonosító száma	megnevezése	a kapcsolódás módja
3.3.3.	55 211 01	Aranyműves	szakképesítés–ráépülés
3.3.4.	55 211 07	Ezüstműves	szakképesítés–ráépülés
3.3.5.	55 211 08	Vésnök	szakképesítés–ráépülés
3.3.6.	54 211 01	Dekoratór	azonos ágazat
3.3.7.	54 211 02	Divat- és stílustervező	azonos ágazat
3.3.8.	54 211 03	Festő	azonos ágazat
3.3.9.	54 211 04	Grafikus	azonos ágazat
3.3.10.	54 211 05	Kerámiaműves	azonos ágazat
3.3.11.	54 211 07	Szobrász	azonos ágazat
3.3.12.	54 211 08	Textilműves	azonos ágazat
3.3.13.	54 211 09	Üvegműves	azonos ágazat
3.3.14.	54 211 10	Művészeti és médiafotográfus	azonos ágazat

4. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK

	A	B
4.1.	A szakképesítés szakmai követelménymoduljainak az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló kormányrendelet szerinti	
4.2.	azonosító száma	megnevezése
4.3.	10586–12	Művészetelmélet és ábrázolás
4.4.	10588–16	Tervezés és technológia
4.5.	10589–16	Kortárs szakmai környezet
4.6.	11498–12	Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)
4.7.	11499–12	Foglalkoztatás II.

4.8.	11889–16	Ötvösség
4.9.	11890–16	Az ötvösség története és bemutatása

5. VIZSGÁZTATÁSI KÖVETELMÉNYEK

5.1. A komplex szakmai vizsgára bocsátás feltételei:

Az iskolarendszeren kívüli szakképzésben az 5.2. alpontban előírt valamennyi modulzáró vizsga eredményes letétele.

Az iskolai rendszerű szakképzésben az évfolyam teljesítését igazoló bizonyítványban foglaltak szerint teljesített tantárgyak – a szakképzési kerettantervben meghatározottak szerint – egyenértékűek az adott követelménymodulhoz tartozó modulzáró vizsga teljesítésével

Vizsgaremek készítése

Szakmai portfólió készítése a tanulmányok során készült munkákból

5.2. A modulzáró vizsga vizsgatevékenysége és az eredményesség feltétele:

	A	B	C
5.2.1.	A szakképesítés szakmai követelménymoduljainak		
5.2.2.	azonosító száma	megnevezése	a modulzáró vizsga vizsgatevékenysége
5.2.3.	10586–12	Művészetelmélet és ábrázolás	gyakorlati és szóbeli
5.2.4.	10588–16	Tervezés és technológia	gyakorlati
5.2.5.	10589–16	Kortárs szakmai környezet	szóbeli
5.2.6.	11498–12	Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	írásbeli
5.2.7.	11499–12	Foglalkoztatás II.	írásbeli
5.2.8.	11889–16	Ötvösség	gyakorlati, szóbeli
5.2.9.	11890–16	Az ötvösség története és bemutatása	gyakorlati, szóbeli

Egy szakmai követelménymodulhoz kapcsolódó modulzáró vizsga akkor eredményes, ha a modulhoz előírt feladat végrehajtása legalább 51 %-osra értékelhető.

A komplex szakmai vizsga megkezdésének feltétele a vizsgafeladatban meghatározott témában vizsgaremek és dokumentációjának elkészítése és beadása, iskolarendszerű képzés és felnőttképzés esetén is legkésőbb a vizsga első napja előtti 15. naptári napon.

A vizsgaremek a vizsga része és azt a vizsgabizottság értékeli a gyakorlati vizsga napján.

5.3. A komplex szakmai vizsga vizsgatevékenységei és vizsgafeladatai:

5.3.1. Gyakorlati vizsgatevékenység

Az A és B vizsgatevékenységet egybefüggő tevékenységként kell megszervezni.

A vizsgafeladat megnevezése: A) Portfólió bemutatása és prezentációja

A vizsgafeladat ismertetése: A szakmai gyakorlati munkásság bemutatása a portfólióval

A vizsgafeladat időtartama: 15 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya a gyakorlati vizsgatevékenységen belül: 30 %

A vizsgafeladat megnevezése: B) Szakmai vizsgaremek bemutatása és prezentáció

A vizsgafeladat ismertetése: Használati tárgy vagy ékszerkollekció tervezése, műszaki dokumentációja és kivitelezése. Vizsgamunka bemutatása

A vizsgafeladat időtartama: 15 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya a gyakorlati vizsgatevékenységen belül: 70 %

A gyakorlati vizsgatevékenység időtartama: 30 perc

A gyakorlati vizsgatevékenység értékelési súlyaránya: 70 %

5.3.2. Központi írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: –

A vizsgafeladat ismertetése: –

A vizsgafeladat időtartama: –

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: –

5.3.3. Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: A) Szaktörténet és szakismeret

A vizsgafeladat ismertetése: Válaszadás a vizsgakövetelmények alapján összeállított, előre kiadott tételsorokból húzott kérdésekre

A szóbeli központilag összeállított vizsga kérdései az alábbi témaköröket tartalmazzák:

Szaktörténet témakörök:

– Az ötvösség történetének kiemelkedő korszakai, fontos fordulópontjai, jellemzően az európai kultúra, illetve a magyar vonatkozású tárgyak tükrében

Szakismeret témakörök:

– Az ötvösműhely kialakítása, az ötvösök, fémművesek által használt berendezések, gépek és szerszámok

– Az ötvösség fém és nem fém alapanyagai

– Az ötvösök által használt segédanyagok, vegyszerek és biztonságos használatuk

– Fémek ötvözése, olvasztása és öntése

– Nemesfém ötvözetek, az aktuális fémjelek és mesterjelek rendszere

– Alapanyagok mérése, előrajzolása, darabolása

– Fémek képlékeny alakítása, hőkezelése

– Kézi és gépi forgácsolási műveletek az ötvösség, fémművesség területén

– Az ötvösök, fémművesek által használt (roncsolásmentesen) oldható és oldhatatlan (Például forrasztás, hegesztés) kötések

– Ötvös díszítési eljárások (Például cizellálás, zománcozás, nielló, műanyagok használata)

– Különböző felületkezelési eljárások (Például csiszolás, polírozás, patinázás, galvanizálás) és galvanoplasztika

Egy-egy tétel tartalmazzák a szaktörténeti és a szakismereti témaköröket is

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 15 perc, válaszadási idő 15 perc)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 15 %

A vizsgafeladat megnevezése: B) Művészettörténet

A vizsgafeladat ismertetése: Válaszadás a vizsgakövetelmények alapján összeállított, előre kiadott tételsorokból húzott kérdésekre

A szóbeli központilag összeállított vizsga kérdései az alábbi témaköröket tartalmazzák:

Az ókori Hellász

- Archaikus kor, Klasszikus kor, Hellenizmus építészete, szobrászata, festészete (vázafestészet)
- Az ókori Róma
  - profán építészet
  - portré művészet
  - festészet/mozaik
  - triumphális művészet (császárfórumok, diadalív, diadaloszlop)
- Ókeresztény és bizánci művészet
  - katakombák
  - ókeresztény bazilika
  - ikonfestészet
  - Pécs ókeresztény emlékei
- Romanika
  - építészet, szobrászat, festészet
  - a romanika főbb földrajzi megjelenései (Német–Római Császárság, Itália, Francia Királyság, Magyar Királyság)
  - zarándok útvonalak és szerzetesrendi építészet
- Gótika
  - építészet, szobrászat, festészet
  - francia, német, itáliai és angol gótika
- Reneszánsz művészet
  - a reneszánsz korszakai
  - az itáliai, németalföldi és német reneszánsz
  - a magyar reneszánsz
- Barokk művészet
  - az itáliai építészet, szobrászat, festészet
  - holland, francia és spanyol és német barokk
  - a magyar barokk művészet
- Klasszicizmus és romantika
(historizáló stílusáramlatok a XIX. században)
  - Franciaország és Németország
  - Magyarország (klasszicizmus és romantika, historizmus, akadémizmus)
- A realizmus
  - Courbet és a barbizoni iskola
  - a realizmus magyar képviselői
- Impresszionizmus és posztimpresszionizmus
  - Franciaország
  - magyar vonatkozások (nagybányai iskola, Rippl–Rónai, Vaszary...)
- Szecesszió és szimbolizmus
  - Anglia, Franciaország
  - Brüsszel (Victor Horta)
  - a bécsi szecesszió
  - magyar szecesszió
  - a XX. század művészetének főbb vonulatai a klasszikus avantgard
  - a modern építészet főbb irányjai
  - magyar vonatkozások (Például Moholy–Nagy László)

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 15 perc, válaszadási idő 15 perc)

A vizsgatevékenység értékelési súlyaránya: 15 %

A vizsgatevékenység időtartama: 60 perc (felkészülési idő 2x15 perc, válaszadási idő 2x15 perc)

A vizsgatevékenység értékelési súlyaránya: 30 %

5.4. A vizsgatevékenységek szervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra, a vizsgatevékenységek vizsgatételeire, értékelési útmutatóira és egyéb dokumentumaira, a vizsgán használható segédeszközökre vonatkozó részletes szabályok:

Az 5.3.1. A) pontban előírt portfóliót digitális adathordozón (Például pendrive vagy DVD lemez) leadható és a szakmai munkában is használható minőségű kézbe vehető kiadvány formában is elő kell állítani.

Az 5.3.1 B) pontban előírt Szakmai vizsgaremek bemutatása és prezentációra vonatkozó szabályok:

A szakmai vizsgaremek készítése olyan szakmai tevékenység, amely önmagában alkalmas arra, hogy a vizsgázó beszámolhasson a tanulmányai során megszerzett ismeretek és képességek valamelyik komplex halmazából.

A vizsgaremek a kész vizsgatárgyon kívül tartalmazza a készítési folyamat leírását és dokumentációját nyomtatott vagy elektronikus prezentáció formájában (tervek, vázlatok, munkafázisok).

A vizsgaremek feladatát az utolsó szakképzési tanév második félévében a vizsgaszervező intézmény adja ki, illetve hagyja jóvá. A kivitelezés a vizsgaszervező által kontrollált körülmények között folyik, a kész vizsgaremeket a szakmai vizsga első napja előtti 15. naptári napon kell leadni a vizsgaszervezőnél.

Az 5.3.3 A) pontban előírt Szaktörténet és szakismeret vizsgafeladathoz adatok nélküli képi információk adhatóak, melyeket a vizsgázó a felelet illusztrálására szabadon felhasználhat.

Az 5.3.3 B) pontban előírt művészettörténet vizsgafeladathoz adatok nélküli képi információk adhatóak, melyeket a vizsgázó a felelet illusztrálására szabadon felhasználhat.

A szakképesítéssel kapcsolatos előírások a <http://nive.hu> weblapon érhetők el a Vizsgák menüpont alatt.

5.5. A szakmai vizsga értékelésének a szakmai vizsgaszabályzattól eltérő szempontjai:

A vizsgázó a vizsgára való jelentkezés után 30 napon belül vizsgaremekének tervdokumentációját vagy koncepcióját elfogadhatja a képzőhellyel.

6. ESZKÖZ- ÉS FELSZERELÉSI JEGYZÉK

	A
6.1.	A képzési és vizsgáztatási feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök minimumát meghatározó eszköz- és felszerelési jegyzék
6.2.	A csoportlétszámnak megfelelő számú (fejenként 1 db) brett asztal, félköríves kivágással, reszelőszöggel, megfelelő helyi világítással és állítható magasságú székekkel
6.3.	Lupék és/vagy nagyítós asztali lámpák
6.4.	A csoportlétszámnak megfelelő számú (minimum: 1 db/2 diák, ajánlott: fejenként 1 db) szabályozható erősségű forrasztópisztoly
6.5.	Olvasztópisztoly és/vagy elektromos tégelykemence, kokillák (rúd és lemez öntéshez)
6.6.	Kompresszor
6.7.	Forrasztóasztal keményforrasztáshoz és lágyításhoz, illetve ettől elkülöníthető alátét lágyforrasztáshoz
6.8.	Oszlopos fűrógép fűrógépsatuval
6.9.	A csoportlétszámnak megfelelő számú (2 tanulóként 1 db) ostoros vagy kézi marógép
6.10.	Kéziszerszámok (2 tanulóként minimum 1 db): <ul style="list-style-type: none"> – lapos fogó, kúpos fogó, spiccfogó, sínfogó, – csípő fogó, lemezolló, lombfűrészkeret, – párhuzam fogó, – csipesz, tűzicsipesz, fa fogó, – karctű, – lapos és féldomború faráspoly, – lapos reszelő, féldomború reszelő, – lapos türeszelő, féldomború türeszelő, háromszög türeszelő, négyszög türeszelő, kerek türeszelő, baret türeszelő – alap kézi vésők (csoportonként minimum 3–4 db)
6.11.	Mérőeszközök (2 tanulóként minimum 1 db): <ul style="list-style-type: none"> ☐ fémkörző, ☐ acélvonalzó, fém derékszög ☐ tolómérő,

	☐ mikrométer (5 tanulónként minimum 1 db)
6.12.	Húzópad, húzófogó és húzóvasak
6.13.	Lemezhenger
6.14.	Dróthenger
6.15.	Karos és tábla lemezvágó olló.
6.16.	Nagy satu (3 tanulónként 1 db)
6.17.	Egyengető lap, fényelő tőke
6.18.	Formavasak: ☐ felhúzó vasak ☐ foglalatvas (kerek, ovális, négyzet), ☐ gyűrűvas, ☐ karkötővas, ☐ gömbbeütő készlet, ☐ ívbeütő készlet (franciavas készlet)
6.19.	Kalapácsok (minimum 2–2 db) ☐ formakalapácsok (felhúzó, domborító, egyengető), ☐ cizelláló kalapácsok
6.20.	Szurokágy, cizelláló szerszámok
6.21.	Szám és betű beütő szerszámok
6.22.	Üllők (kovácsüllő, szarvasüllő)
6.23.	Köszörű gép
6.24.	Eszterga gép
6.25.	Marógép
6.26.	Csiszoló– és polírozóberendezés
6.27.	Prés
6.28.	Zománcozó kemence, zománc törő mozsár
6.29.	Ultrahangos tisztító berendezés
6.30.	Homok– és/vagy viaszveszejtéses öntés felszerelése
6.31.	Fémszekrény a vegyszerek biztonságos tárolására.
6.32.	Számítógép, projektor
6.33.	Egyéni védőfelszerelések

7. EGYEBEK

7.1. A vizsgabizottsági tagot delegáló szakmai szervezet megnevezése, elérhetősége:
Művészeti Szakközépiskolák Szövetsége (MŰ–SZA)
Alapító okirat szerint az elnököt adó Művészeti Szakközépiskola címén

Nemesfémművesek Országos Ipartestülete